

چالش دسترسی به نقدینگی در نظام بانکی؛

پول در حساب، اما چک‌ها پاس نمی‌شوند؛ چرا بانک مرکزی بی‌تفاوت است!

■ در هفته‌های اخیر، برخی اختلالات در زیرساخت‌های فنی دو بانک سپه و پاسارگاد به وجود آمد که خدمات‌دهی به مشتریان را با مشکلات جدی مواجه کرد. این وضعیت باعث شده تا دارندگان چک‌های بانکی با چالش‌های حقوقی و مالی غیرمنتظره‌ای روبرو شوند.

مشکلات ناشی از اختلالات فنی گرفته‌شده است.

مشکلی جدید در شبکه بانکی و سردگمی مردم

بسیار وجود، موضوعی که طی روزهای اخیر بسیاری از متقاضیان بانکی را سردرگم کرده، مشکلاتی است که برای دارندگان چک‌های بانکی غیر از دو بانک یادشده، پیش آمده است. بسیاری از این افراد دارای حساب در این بانک‌ها هستند که بخشی از نقدینگی‌شان در آن قرار دارد، اما در موعد سررسید چک‌های صادره از بانک‌های دیگر، امکان دسترسی به حساب‌های خود در این بانک و جابجایی آن را ندارند. به بیان دیگر، دارایی و پول مردم در حساب‌های این بانک دولتی و خصوصی عملاً امکان انتقال به سایر حساب‌های بانکی را ندارد، مشکلی فنی که به نظر می‌رسد در زیر ساخت های

شایرک تحت نظارت بانک مرکزی اتفاق افتاده است. این موضوع سبب شده است تا چک‌هایی که از سوی بانک‌هایی به غیر از این دو بانک صادر شده‌اند، به دلیل عدم توانایی در انتقال وجه از حساب این بانک به حساب مرتبط با دسته چک، به سادگی برگشت بخورند و صادرکنندگان چک با چالش‌های حقوقی و قضایی روبرو شوند. یکی از مخاطبان که با این مشکل مواجه شده، در این باره می‌گوید: چکی صادر کردم که به یکی از بانک‌های خصوصی تعلق دارد، اما حالا که می‌خواهم مبلغ معادل چک را از حساب بانک دولتی که اخیراً چک‌های روپوشه‌شده به آن بانک‌اریز کنم، این امکان فراهم نیست. با چالش روبه‌رو شده‌ام و با مشکلات حقوقی و به همین دلیل، چک من برگشت خورده و با مشکلات حقوقی و محدودیت‌های به‌رهمندی از خدمات بانکی مواجه شدم.

اخراج افغانستانی‌های غیرمجاز چقدر بر کسب و کارها تاثیر می‌گذارد؟

گروه اقتصادی – براساس آخرین آمارهای غیررسمی، حدود ۷ میلیون مهاجر افغانستانی در ایران حضور دارند که با لغوبر گه‌های سرشماری مهاجرین، بیش از چهار میلیون نفر از آن‌هاغیرقانونی هستند.

وزارت کشور ۱۵ تیر ۱۴۰۴ را آخرین مهلت خروج اتباع غیرمجاز از ایران اعلام کرده است. این موضوع باعث شده برخی واحدهای تولیدی با چالش مواجه شوند.

در استان تهران به تنهایی روزانه بین ۸۰۰ تا ۱۰۰۰ نفر از اتباع غیرمجاز شناسایی و برای اخراج به مراکز موقت نگهداری منتقل می‌شوند. کمیساریای عالی سازمان ملل متحد در امور مهاجران گزارش داده که در سال ۱۴۰۳ بیش از ۵۵۹ هزار مهاجر افغانستانی از ایران اخراج شده‌اند که این رقم نسبت به سال ۲۰۲۳ با رشد ۱۸ درصدی همراه بوده است.

در حال حاضر حدود ۲ میلیون و ۱۰۰ هزار تبعه مجاز و غیرمجاز داریم که براساس استاندارد جهانی حداکثر سه درصد می‌توانند در کشور ما حضور داشته باشند که حدود ۲ میلیون و ۷۰۰ هزار نفر می‌شود و در نتیجه بقیه باید کشور را ترک کنند. در هفته‌های اخیر بیش از ۷۲ هزار افغانستانی غیرمجاز از

گذرگاه بین‌المللی دو غارون به سمت افغانستان بازگشت داده شده‌اند. براساس آمارهای منتشرشده، در ماه اخیر، بیش از ۳۰ هزار خانواده افغانستانی ایران را ترک کرده‌اند که نشان‌دهنده افزایش روندبازگشت خانوادگی است.

حجت صدیقی، دادستان عمومی و انقلاب اسلامی نیز در ۱۷ فروردین اعلام کرد که سال گذشته ۳۳ هزار و ۵۸۲ نفر از اتباع غیرمجاز افغانستانی قبل ازورودبه خاک کشورمان از طریق مرز تایباد از سوی نیروهای مسلح کشورمان در مرزهای مشترک ایران و افغانستان شناسایی شدند. دادستان عمومی و انقلاب تایباد ادامه داد: روزانه اتباع غیرمجاز افغانستانی که در ۱۱ استان کشور از سوی نیروهای دستگاه‌های متولی شناسایی می‌شوند، بعد از ساماندهی و انجام مراحل قانونی از طریق مرز رسمی دو غارون تحویل مقامات این کشور شوند.

همچنین نادر ابراحمدی، رئیس مرکز امور اتباع و مهاجرین خارجی وزارت کشور نیز در ۵۱ اردیبه‌ماه گذشته در سخنانی از اخراج حدود ۳ میلیون نفر از اتباع غیرمجاز طی سه سال گذشته خبر داد.

علت اخراج از کشور چیست؟

یکی از مهمترین دلایل اخراج افغانستانی‌های غیرمجاز را می‌توان ابعاد امنیتی دانست. مقامات امنیتی کشور طی ماههای اخیر چندین تبعه افغانستانی غیرمجاز را به اتهام همکاری با گروه‌های متعالی، جاسوسی و ارتباط با سروس‌های اطلاعاتی خارجی بازداشت کرده‌اند. برخی از این افراد با هویت جعلی وارد کشور شده و هدفشان انجام اقدامات خرابکارانه بوده است.

بررسی‌ها نشان می‌دهد که بخشی از اینن افراد به صورت غیرمجاز وارد کشور شده‌اند و مدارک هویتی معتبری نداشته‌اند. البته نمی‌توان این موضوع را به تمامی اهالی این کشورنسبت‌داد؛ اما همین موضوع باعث شده که مسئولان دولتی با برنامه‌ریزی دقیق خروج افغانستانی‌های مهاجر باشند تا کشور نیز از نظر امنیتی و اقتصادی به آرامش دسترس یابد. درست است که این افراد در چرخه اقتصادی کشور تاثیر مثبتی دارند اما باید توجه داشت که کشور در حال حاضر، ناآرامی و بیکاری را تجربه می‌کند و خروج این افرادی می‌تواند میزان دو مولفه را تا حدود زیادی کاهش دهد.

بررسی‌ها نشان می‌دهد که میزان زاد و ولد افغان‌ها چندین برابر ایرانی‌هاست. اگر سری به بیمارستان‌های جنوب تهران بزنیم، خواهیم دید که بخش عمده‌ای از زایمان‌ها به زنان این کشور تعلق دارد. بر همین اساس بسیاری از کارشناسان و فعالان حوزه اجتماعی عقیده دارند اگر جمعیت مهاجران افغانستانی در یک سال حدود ۱۰ میلیون نفر باشد، عدد بسیار بالایی است و مسئولان دولتی نیز باید برای زندگی این افراد هزینه‌کرد داشته باشند که کوچک‌ترین هزینه شامل تأمین برق و آب می‌شود. این افراد نیاز به درمان، خوراک، پوشاک و به‌طور کلی نیازهای اولیه زندگی دارند، برای نمونه باتوجه به جمعیت خانواده هر کدام برای یک روز حداقل ۱۰ الی ۲۰ نان سنگک و بربری خریداری می‌کنند و باتوجه به اینکه قیمت نان بربری در جنوب تهران حدود ۳ هزار تومان است، این موضوع در بلندمدت می‌تواند زیان اقتصادی ایجاد کند. از سوی دیگر ناآرامی آب و برق به بالاترین حد خود رسیده و باتوجه به میزان زاد و ولد بالای این افراد در نتیجه نیاز بیشتری به آب و برق دارند. برخی از فعالان حوزه شهری عقیده دارند که خروج اتباع بدون برگ تردد و مجوز به علت شرایط موجود باید هر چه سریع‌تر انجام شود.

که: سیاست دولت همچنان شامل هفت دهک اول است، اما با توجه به اولویت‌های بودجه‌ای، در حال حاضر فقط دهک‌های اول تا سوم، حدود ۲۸ میلیون نفر مشمول دریافت ۱۱ قلم کالای اساسی هستند و کالابرگ برای سایر دهک‌ها به‌تدریج اختصاص خواهد یافت.

با وجود اعلام رسمی درباره تأمین منابع برای دهک‌های ۴ تا ۷، هنوز مشخص نیست که این مرحله برای این گروه دقیقاً از چه تاریخی آغاز خواهد شد. گرچه برخی گمانه‌زنی‌های رسانه‌ای از شروع اجرای این مرحله از روز شنبه ۱۷ تیرماه خبر داده‌اند، اما تاکنون وزیر رفاه توضیحی درباره زمان تخصیص اعتبار ۳۵۰ هزار تومانی برای دهک‌های مذکور ارائه نکرده است.

استقراض از صندوق توسعه ملی به جای حذف پارانهایگران
از همان آغاز اجرای طرح کالابرگ، تأمین منابع مالی آن یکی از چالش‌های جدی دولت بوده است. مطابق قانون بودجه سال ۱۴۰۴، دولت چهاردهم موظف بوده از خرد ماهی، با حذف پاران سه دهک بالای درآمدی، منابع لازم برای افزایش اعتبار کالابرگ خانوارهای تحت پوشش نهاده‌های حمایتی و تکلیف قانونی نیست و پاران بسیاری از دهک‌های بالای درآمدی همچنان پرداخت می‌شود.

در عوض، دولت ترجیح داد از مسیر ساده‌تری منابع مالی را تأمین کند: برداشت از صندوق توسعه ملی. به‌گونه‌ای که معادل ریالی یک میلیارد دلار از منابع این صندوق برای پرداخت اعتبار ۵۰۰ و ۲۵۰ هزار تومانی به هفت دهک جامعه تخصیص یافت. اما بنا بر اظهارات وزیر رفاه، این منابع تیریبازدرو مرحله نخست به مصرف رسید و اکنون تنها حدود ۱۲ هزار میلیارد تومان از آن باقی مانده است. رقمی که پیشنهاد شده صرفاً به سه دهک نخست اختصاص یابد.

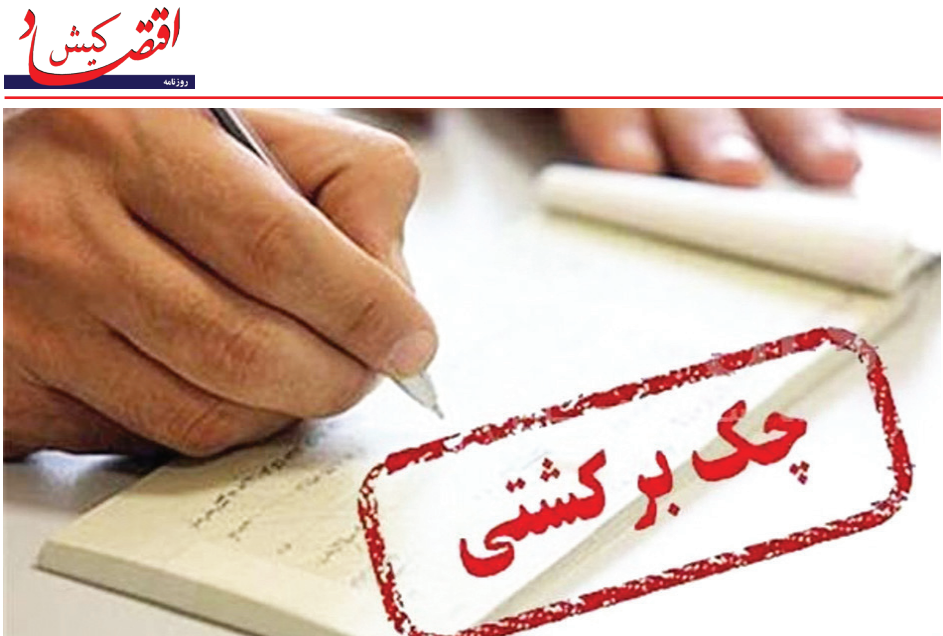
منابع چهار دهک بعدی از کجا آمده؟
در حالی که اعتبار مرحله سوم برای دهک‌های چهارم تا هفتم در راه است، همچنان این سوال مهم می‌یاسخ مانده که منابع مالی این بخش از طرح از چه محلی و چگونه تأمین شده است؟ یا بار دیگر سراغ صندوق توسعه ملی رفته‌اند تا منابعی دیگر در کار است؟

در نهایت، باید منتظر ماند و دید که مرحله سوم کالابرگ برای دهک‌های ۴ تا ۷، دقیقاً از چه روزی آغاز می‌شود و سازمان برنامه و بودجه، این‌بار چه دیگر سراغ صندوق توسعه ملی رفته‌اند تا منابعی دیگر در کار است؟

صنایع چوب

اقتصادی

رفع سریع و دقیق این مشکلات می‌تواند مانع از بروز چالش‌های حقوقی قضایی و اقتصادی برای مشتریان شود و اعتماد مردم به شبکه بانکی را حفظ کند.

بنابراین، بانک مرکزی با اتخاذ تدابیر مناسب و همکاری با بانک‌های ذیربط، باید مسیر انتقال وجه و نقدینگی میان حساب‌های مختلف بانکی را به صورت ایمن و بدون وقفه فراهم آورد تا از تکرار مشکلات فعلی جلوگیری شود. در غیر این صورت، استمرار این اختلالات می‌تواند منجر به افزایش نگرانی‌ها و آسیب‌های بیشتر به نظام مالی کشور شود.

بود و به واسطه همین موضوع کارگران ایرانی کمتری حاضر هستند با یک پایه حقوق ساعت کاری بالایی داشته باشند. از

سوی دیگر به علت حاشیه سود بسیار پایین، ما توانایی استخدام در شیفت کارگر ایرانی را نداریم.

اکنون با خروج کارگران افغانستانی ما باید به دنبال نیروی ایرانی برای دو شیفت و با تمامی مزایا باشیم؛ اما مشکل اینجاست که با توجه به تورم و مشکلات چرخه اقتصادی کشور، پرداخت هزینه‌های کامل برای ما بسیار دشوار خواهد بود. احتمالاً به همین زودی ما با افزایش قیمت و حتی کاهش تولید مواجه باشیم.

رضا، صاحب یک کارگاه کفشی نیز توضیح داد: کار تولید کفش بسیار سخت بوده و نیاز است فرد با مواد شیمیایی بسیار زیادی کار کند. اغلب کارگران ایرانی ما پس از چند هفته کار به علت‌های مختلف از جمله سختی کار و یوهای نامطبیع مجبور دریافت می‌گردند و این مورد به نفع کارفرما و صاحبان کار به ترک کار می‌شوند یا در صورت ادامه کار شاهد مشکلات بسیاری در این افراد بودیم، ولی شرایط نیروی کار افغانستانی این چنین نیست.

برای کارگران افغانستانی بوی نامطبیع یا حتی شرایط کارگاه هم مطرح نیست و حاضر هستند در بدترین لوکیشن ممکن نیز به انجام فعالیت بپردازند. نکته اصلی هم اینجاست که این کارگران مهاجر با تحمل هر نوع شرایطی کمترین حقوق را دریافت می‌کردند و این مورد به نفع کارفرما و صاحبان کار است. حال با خروج مهاجران، کارگران ایرانی و افغانستانی نیز هم گران خواهند شد و ما برای ادامه حیات کارگاه مجبور به افزایش قیمت‌ها بر اساس قانون امیزان سود مجاز صاحب کسب و کار در قانون خواهیم بود که این موضوع می‌تواند به اقتصاد کشور نیز ضربه بزند.

مریم، مدیر یک کارگاه خیاطی در تهران درباره شرایط گفت: من به صورت عمده کار دریافت می‌کنم و ممکن است کار ما لباس مجلسی باشد یا یک لباس معمولی. عمده‌وزی سود نسبتاً قابل قبولی دارد اما مشکل اصلی اینجاست که برای عمده‌وزی باید یک کارگاه بزرگ یا نیروی کار ارزان داشته باشیم. در شرایط کنونی کشور کارکردن با نیروی ارزان بهترین گزینه ممکن است. اغلب من به صورت عمده کارها را به دوزنده‌های خاتم افغانستان می‌دهم. این افراد نخست با اعضای خانواده با سرعت بالا کار می‌کنند و دوم اینکه، هزینه بسیار پائینی دریافت می‌کنند. در نتیجه من ترجیح می‌دهم از نیروی کار ارزان افغانستانی استفاده کنم. حال چند نفر از نیروهای من از ایران خارج شده‌اند و من به دنبال جایگزین نیروی افغانستانی هستم چون ارزان‌تر است.

سود کمتر: نیروی ارزان‌تر

محمد، یک کشاورز در شمال کشور، نیز درخصوص استفاده از کارگران مهاجر گفت: تمامی کارگران ما برگ تردد دارند و تا به امروز کسی به سرعاع کارگران مززع ما نیاوده. ولی شنیده‌ایم برخی از اقوام مجبور شده‌اند با هزینه بالاتر کارگران ایرانی استخدام کنند. کارگران افغانستانی بهر موری بالا و هزینه کمتری نسبت به کارگران ایرانی دارند. شرایط کاری ما به گونه‌ای است که اغلب پیش از طلوع خورشید به مزرعه می‌رویم و در نهایت با ساعت کاری بالای ۱۰ ساعت، کار یک‌روزه به پایان می‌رسد، در بیشتر موارد کارگر ایرانی حاضر به انجام کار کشاورزی عمده نیست و هر چند ساعت یکبار نیاز به استراحت دارد، اما کارگران مهاجر تنها یک بار برای ناهار استراحت می‌کردند.

به گفته محمد، میزان دریافتی کارگران ایرانی بالاتر است. بسته به نوع و میزان کار روزانه از ۶۰۰ هزار تومان الی یک میلیون و ۵۰۰ هزار تومان حقوق یک کارگر کشاورز افغانستانی است، ولی ایمن حقوق در کارگران ایرانی با کمترین سساعت کاری از ۸۰۰ هزار تومان به بالا شروع می‌شود. با توجه به اینکه محصولات ما به دست دلالان می‌رسد و سود چندانی برای ما وجود ندارد استفاده از کارگران افغانستانی مهاجر بهترین گزینه است؛ چرا که ما حضور کارگران ایرانی و افزایش پرداخت هزینه و از سوی دیگر کم پرداخت به موقع پول توسط دلالان، سود ما یک‌رقمی می‌شود.

شرایطی است که بانک مرکزی در قبال این موضوع واکنشی نشان نداده و سکوت اختیار کرده، بسیاری از چک‌های صادره به بانک‌های غیر از بانک یادشده با رجسب برگشت و محدودیت‌های قانونی و حقوقی برای صادرکنندگان مواجه شده‌اند.

ضرورت ورود بانک مرکزی برای حل مشکلات چک صیادی
با توجه به ابعاد گسترده و پیچیدگی ایجادشده در سیستم بانکی به دنبال حملات سایبری به زیرساخت‌های دو بانک دولتی و خصوصی، ضروری است بخش نظارتی و سیاست‌گذار بانک مرکزی حساسیت و واکنش جدی نسبت به این موضوع نشان دهد.

ولی به نظر کیفیت کار افزایش خواهد یافت.

افزایش هزینه کارگری

حسین که دارای یک تولیدی لباس در جنوب شهر است نیز گفت: من کارگاه تولیدی لباس کودک دارم و با توجه به اینکه سود این کار کم است اغلب دوزنده و بسته‌بندی‌ها توسط کارگرهای افغان انجام می‌شود، علت این موضوع نیز کاملاً مشخص است: ارزانی نیروی کار.

وی ادامه داد: من برای بسته‌بندی لباس توسط یک کارگر ایرانی باید حق بیمه و حقوق کامل با تمام مزایا را پرداخت کنم، ولی مشتری‌های من تنها پول لباس را می‌دهند و با بسته‌بندی کاری ندارند. بسته‌بندی به معنای کسر سود سنگین از کار است؛ در نتیجه بهتر است با حقوق کمتر به دنبال کارگران افغانستانی بروم. البته تمامی کارگران از حقوق و شرایط خود راضی بودند و همواره اعضای خانواده و دوستان خود را جهت کارایی به من معرفی می‌کردند.

به گفته حسین، با شروع جنگ، تولید لباس چند روزی متوقف شد؛ علت آن مشخص شدن شرایط حفظ امنیت کارگران بود؛ تقریباً جنگ به نیمه رسیده بود که اعلام کردم باید کار شروع شود؛ اما انتها بخشی از کارگران سرکار آمدند و اعلام شد که بقیه با توجه به دریافت تذکره‌هایی در حال ردمز هستند. اکنون شروع به استخدام نیروهای ایرانی کردم. درست است که باید حق بیمه و حقوق پرداخت کنیم اما حداقل خیال خودم راحت است که نان بر سر سفره هم‌طعم می‌رود.

افزایش قیمت مسکن با خروج مهاجرین

امیر حسین، مهندس معمار و طراح نیز گفت: طی یک‌ماه گذشته اغلب کارگران افغانستانی از کشور خارج شدند و اکنون تنهاود کارگر افغانی داریم که این افراد بیش از ۲۰ سال است در ایران زندگی می‌کنند و برگ تردد دارند؛ اما ممکن است در آینده از کشور خارج شوند. ما موج خروج کارگران مهاجر، ما مجبور به جایگزینی نیروی ایرانی شدیم. مشکل اینجاست که کارگران افغانستانی هزینه کارکرد پائینی داشتند و اکنون با شروع به کار کارگران ایرانی هزینه‌های تمام‌شده افزایش یافت و در نهایت این موضوع بر روی قیمت مسکن تاثیر می‌گذارد.

به گفته امیر حسین، میانگین حقوق کارگران افغانستانی روزانه حدود ۷۰۰ هزار تومان است. این حقوق در نیروهای ایرانی به حدود یک میلیون و ۲۰۰ هزار تومان (گاهاً تا یک میلیون و ۵۰۰ هزار تومان می‌رسد. زمانی که حقوق کارگران افزایش یابد در مجموع هزینه‌کرد سرمایه‌گذار افزایش می‌یابد؛ همین موضوع باعث می‌شود قیمت تمام‌شده مسکن صعودی شود و به واسطه این صعودی شدن، بازار مسکن نیز در کوفرو رود. یک تولیدکننده کیف زانه در محله‌د بازار تهران گفت: بخش عمده‌ای از کارگران و خیلی از تولیدی‌های کوچک را کارگران افغانستانی اداره می‌کنند؛ همین موضوع باعث‌شده که بازار کیف در این منطقه تا حدودی به کارگران افغانستانی وابسته باشد. جنگ به نیمه نرسیده بود که بسیاری از این افراد به درخواست خودشان مراحل تسویه مالی را انجام دادند و از کشور خارج شدند، حال ما شنیده‌ایم بقیه کارگران که مدارک معتبری ندارند و به نوعی مشکل‌ساز هستند، در طرحی ردمز هستند. ما به‌گو خواهیم و طن پرست باشیم خروج این افراد می‌تواند نان را بر سر سفره کارگران ایرانی بیآورد. اما مشکل اینجاست که کارگران ایرانی هزینه‌کرد بیشتری دارند و ممکن است در میان‌مدت قیمت کیف‌ها تا حدودی افزایش یابد؛ چراکه من صاحبکار به یک دوزنده افغانستانی بر اساس ساعت کار توافق انجام شده ۷ الی ۱۵ میلیون حقوق پرداخت می‌کردم اما اکنون باید حقوق کارگر ایرانی را به همراه بیمه کامل پرداخت کنم

دو شیفت کارگر با یک حقوق

حامد، صاحب یک آغذی‌فروشی در تهران نیز گفت: چند ماه پیش باریزروهای افغانستانی ما را دستگیر کردند، اما باتوجه به اینکه دارای کارت تردد بودند تنها چند روز بازداشت بودند. چندوقتی می‌شود که اخطار خروج از کشور برای افغانستانی‌ها صادر شده؛ همین باعث شد که این افراد از کشور خارج شوند. حامد توضیح داد: ساعت کاری ما از ساعت ۱۰ صبح تا ۱۲ شب

کلیه سفارشات

تلفن: ۰۲۵۸۷۴۹۸۷۴ MDF، چوبی

دکوراسیون غرفه و منزل

حراج کیش